

BoGrönt

Beskärningsråd - Frukträd

Varför skall träden beskäras?

Beskärningen syftar till att ge trädet en stadig och förgrenad krona. Ett väl uppbyggt träd ger rik fruktsättning och fläks inte så lätt sönder av blåst och andra påfrestningar. Ett träd som inte besku-rits blir snart risigt och ger inte så mycket frukt.

Kan man göra beskärningen själv?

Det kan man. De flesta tror att trädbeskärning är mycket svårt, men åtminstone de tre första årens beskärning klarar man med några grundläggande råd och en portion sunt förnuft. De första tre årens beskärning är viktigast för trädets framtida utveckling.

När görs beskärning

JAS står i beskärningssammanhang för månaderna juli, augusti och september. På kort tid har benämningen ställt många gamla begrepp och föreställningar om beskärning på ända. För bara 20–25 år sedan var det i stort sett vårvintern som gällde vid nästan all beskärning, med några få undantag. Men forskning och praktiska försök har visat att så gott som alla vedartade träd och buskar mår mycket bättre av att beskäras på sensommaren och hösten – alltså under JAS-månaderna. Då är det fortfarande full fart på tillväxten och såren efter beskärningen läker snabbt ihop.

Traditionell beskärning

En viktig anledning till att den mesta yrkesmäs-siga beskärningen tidigare skedde på vintern och vårvintern var att trädgårdsmästarna då hade gott om tid för beskärning, men för växterna var det inte optimalt. Bästa beskärningstid är som sagt sommar och tidig höst. Men – om man absolut vill beskära på för-våren så går det oftast bra. Frukträd som äpple och päron tål vårbeskärning, och på våren när träden är avlövide kan det ibland vara lättare att göra en grövre gall-ring av trädkronan eftersom trädets gre-nar och struktur är mer synlig utan löv. Frukträd som alltid bör JAS-beskäras är körsbär, Plommon, Mullbär och Valnöt.

År 1

Välj ut krongrenar som är jämnt fördelade runt stammen

År 2

Skär inte för nära knoppen (ögat), 2-3 mm är lagom

År 3

Första årets beskärning

Den första beskärningen kan vara gjord i Gardencentret. Om inte, klipp först bort den gren som sitter närmast toppskottet (efter-ledsskottet). Välj därefter ut tre allsidigt rik-tade grenar (krongrenar) och toppa in dem så att ungefär 1/3 av grenarna är kvar. Där-efter klippas toppskottet av så att det blir ca 20 cm längre än krongrenarna. Övriga skott klippas av intill stammen. Lägg alltid snittet ovanför en utåtriktad knopp så att det nya skottet växer utåt och inte in mot stammen. **OBS!** Vid första beskärningen lämnas krongre-narna på plommon och sötkörsbär något längre. I fortsättningen skall dessa endast beskäras om de blir för täta. Surkörsbär skall inte beskäras.

Andra årets beskärning

Toppskottet och krongrenarna skärs in på samma sätt som första året. De års-skott som kommit fram utefter grenarna klippas av ovanför tredje eller fjärde ögat. Dessa korta skott skall bilda fruktved.

Tredje årets beskärning

Toppen och krongrenarna skärs in något. Man lämnar något mera av grenarna än vid andra beskärningen. Övriga årsskott klippas av över tredje-fjärde ögat. Om flera skott växt fram från samma ställe klipper man bort de yttersta och låter endast de innersta vara kvar. Nu är det också dags att se ut tilläggs-grenar till krongrenarna, dvs sidoriktade grenar som ska fylla ut tomrummet mellan krongrenarna. Om toppen har växt kraftigt kan man ock-så låta ytterligare en grenvåning växa fram 70-80 cm ovanför de gamla krongrenarna.

Fortsatt beskärning

Beskärningen som vi har beskrivit är relativt lika för de flesta träd. Närträden blir äldre måste ock-så beskärningen anpassas till varje enskilt träd. Vill du läsa vidare om beskärning hittar du an-visningar i specialhandböcker om beskärning.